

2024-12-03

Plats och tid	Bokö kl. 14:00-16:45	Paragrafer	§§58-65
Beslutande	Thomas Thim (M) (ordförande) Anton César (S) (vice ordförande) Annika Olofsson (S) Karin Josefsson (L) Adam Jansson (KD)		
Övriga deltagare	Helena Balte (Förvaltningschef) Karin Berg (Verksamhetsutvecklare)		
Utses att justera	Anton César (S)		
Justeringens plats och tid	Protokollet justeras på distans.		
Sekreterare	Karin Berg		
Ordförande	Thomas Thim (M)		
Justerande	Anton César (S)		

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på Alingsås kommuns digitala anslagstavla.

2024-12-03

- § 58 Information
- § 59 Budgetuppföljningar 2024
- § 60 Regelbunden tillsyn, Solkattens förskola, SKIB AB, 2024
- § 61 Kommunens revisorer granskar skolplikt och skolfrånvaro
- § 62 Nämndinitiativ: Ny ersättningsmodell för lokalkostnader till fristående verksamhet, Socialdemokraterna
- § 63 Beslut om fjärrundervisning i modersmål, vietnamesiska
- § 64 Uppföljning av uppdrag från nämnd till förvaltning 2024
- § 65 Tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd

2024-12-03

§ 58

Information

Ärendebeskrivning

- Budget 2025-2027
- Ärendeplanering 2025
- Nolhaga förskola

Paragrafen är justerad

2024-12-03

§ 59 2024.084 BUN

Budgetuppföljningar 2024

Ärendebeskrivning

Löpande uppföljning av nämndens ekonomi görs under specifika månader enligt gällande anvisningar. Vid befarade avvikelser jämfört med budget ska handlingsprogram för en budgetbalans beslutas och rapportering ske till nämnd och kommunstyrelse. Respektive nämnd beslutar om sin månadsuppföljning.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 29 november 2024 lämnat följande yttrande:

Helårsprognosen per november 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad som budget. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är högre intäkter, lägre personalkostnader, lägre kostnader för köpta tjänster och högre övriga kostnader. Barn- och ungdomsförvaltningen ser ett mer stabilt ekonomiskt resultat på helhet utifrån årets arbete med att anpassa förskol- och skolenheternas organisation utifrån för höga kostnader 2023 och den budget som beslutats inför 2024.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden godkänner budgetuppföljning per november 2024.

Beslutsunderlag

- Budgetuppföljningar 2024
- Budgetuppföljning november BUN

Paragrafen är justerad

2024-12-03

§ 60 2024.382 BUN

Regelbunden tillsyn, Solkattens förskola, SKIB AB, 2024

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för att utöva tillsyn över de fristående förskolorna i kommunen, enligt skollagens 26 kap. 4§. Vid tillsyn av de fristående förskolorna i Alingsås kommun granskar kommunen om de fristående huvudmännen lever upp till författningarnas krav. Tillsynen ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med skollagen (2010:800) och läroplan för förskolan. Under höstterminen 2024 har en regelbunden tillsyn genomförts på Solkattens förskola enligt den tidsram för regelbunden tillsyn som är satt hos barn- och ungdomsförvaltningen.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 26 november 2024 lämnat följande yttrande:

Vid tillsynen har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat att verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser. Utifrån utfallet i den riktade tillsynen under våren 2024, då det framkom brister i huvudmannens insikt i skollagen, har fokusområdet för den regelbundna tillsynen varit på ägar- och ledningskretsen. Sedan huvudmannen fick sitt godkännande har skollagen skärpts avseende enskilda som driver förskolor och skolor. Det ställs nu krav på bland annat att en förskolas ägar-och ledningskrets ska ha insikt i de författningar som styr verksamheten.

Tillsynen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer och platsbesök som består av observation av förskolans lärmiljö. Både huvudman och rektor har faktagranskat de protokoll som upprättats i samband med intervjuerna.

Granskningsområden där tillsynen avslutas i och med att förskolan uppfyller författningens krav är Trygghet och säkerhet, inflytande, delaktighet och samverkan (vårdnadshavare), ekonomiska förutsättningar, organisation och undervisning samt arbete med stöd och modersmål.

Granskningsområde - ägar- och ledningsprövning

Barn- och ungdomsförvaltningen har funnit brister avseende ägar- och ledningskretsens insikt i skollagstiftningen i enlighet med 2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen.

Barn och ungdomsförvaltningen konstaterar att huvudmannen har arbetat i verksamheten under många år och deltagit i flera kurser för kompetensutveckling och därmed haft förutsättningar att kunnat införskaffa sig den insikt som krävs. Men huvudmannen kan inte redogöra för hur det systematiska kvalitetsarbetet för huvudmannen genomförs eller vad det innebär. Huvudmannen påvisar även brister i insikten genom att anställa rektor utan pedagogisk utbildning på högskolenivå, två gånger de senaste sju åren.

Huvudman kan inte redogöra för vilka åtgärder man gjort sedan den regelbundna tillsynen 2021. Vid förgående regelbunden tillsyn precis som vid aktuell tillsyn utelämnade huvudman, suppleant, vid redovisning av huvudmannaskapet.

Huvudman kan inte redogöra för vad systematiskt kvalitetetsarbete är, hur det är utformat eller dokumenterat.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer därmed att huvudmannen brister i sin insikt kring skollagstiftningen.

2024-12-03

Granskningsområde - systematiskt kvalitetsarbete

Enligt 4 kap. 3,4 §§ skollagen ska huvudman och rektor systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter. Enligt 4 kap. 6 § skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ dokumenteras.

Huvudmannen lämnar över planeringen av det systematiska kvalitetsarbetet helt till rektor och pedagoger.

Huvudmannen har kompletterat med ett dokument "Systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå för Solkattens förskola" som avser både huvudmannens och verksamhetens arbete och dokumentation för det systematiska kvalitetsarbetet. Det som framkommer i dokumentet är att större delen av det systematiska kvalitetsarbetet bygger på personalens samtal vid gemensamma genomgångar samt skolchefsprotokoll.

Skolchefsprotokollet ligger till stor del grund för huvudmannens bedömning, men det saknas dokumentation som stödjer det som framkommer i skolchefsprotokollet. Målen för 2024–2025 saknar förankring och dokumentation samt att det är otydligt om det är mål för 2024–2025 eller gamla mål från 2023–2024.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer därmed att huvudmannen brister i sitt systematiska kvalitetsarbete.

Granskningsområde - Barnens inflytande över utbildningen

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade om frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Vid Solkattens förskola planerar förskolläraren utbildningen utefter läroplansmålen tillsammans med rektor. Det är dock oklart hur barnens intressen får inflytande över utbildningens planering eftersom det inte sker någon systematisk dokumentation av observationerna. Det sker inte heller någon dokumentation över undervisningens planering. Det framgår att det är pedagogerna som utformar lärmiljöerna för att vara anpassade efter varje barns förutsättningar. Dock framgår det inte i någon inlämnad dokumentation eller vid intervju med rektor att barnen får vara med och påverka hur lärmiljöerna utformas.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer därmed att huvudmannen inte har visat att barnen ges möjlighet till inflytande över utbildningen.

Granskningsområde – Lärmiljö

I enlighet med Lpfö 18 sid. 7 Förskolans uppdrag, ska barnens rätt till kroppslig och personlig integritet också respekteras. Det gäller bland annat i den dagliga omsorgen och i frågor om dokumentation.

Vid tillsynsbesöket uppmärksammas att det inne på barnens toalett upprättats en lärmiljö för skapande i syfte att undvika kladd ute på avdelningen.

Intill sittplatsen där barn ska skapa finns skötbord, handfat och två toaletter. Att upprätta en lärmiljö på det sättet visar inte någon respekt mot barnens kroppsliga och personliga integritet.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer därmed att huvudmannen inte visat att barnens rätt till kroppslig och personlig integritet uppfylls.

2024-12-03

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut:

Barn- och ungdomsnämnden godkänner tillsynsrapporten för Solkattens förskola. Barn- och ungdomsnämnden förelägger huvudmannen SKIB AB att vidta åtgärder att följa skollagens krav avseende att ägar- och ledningskretsen genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten genom att

- säkerställa att det i ägar- och ledningskretsen ingår minst en person som har insikt i skolförfattningarna (2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen) senast 28 februari 2025.

Barn- och ungdomsnämnden förelägger huvudmannen SKIB AB att vidta åtgärder för att följa skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete genom att

- skapa en struktur för hur utbildningen ska följas upp och analyseras och utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och beslut om utvecklingsområden som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. 4 kap. 3, 4 och 5 §§ skollagen och 2.6 Lpfö 18 senast 28 februari 2025.
- dokumentera alla moment i processen för det systematiska kvalitetsarbetet från nuläge, analys, planering till genomförande. 4 kap. 6 § skollagen senast 28 februari 2025.

Barn- och ungdomsnämnden förelägger huvudmannen SKIB AB att vidta åtgärder för att säkerställa att barnen får inflytande över utbildningen genom att

- Skapa rutiner för att identifiera barnens intressen och behov senast 28 februari 2025.
- Planera utbildningen, lärmiljö och undervisning utifrån de intressen och behov som barnen ger uttryck för, samt utifrån det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare tillägnat sig. 4 kap. 9§ skollagen och 2.3 Lpfö18 sid 7 senast 28 februari 2025.

Barn- och ungdomsnämnden förelägger huvudmannen SKIB AB att vidta åtgärder för att säkerställa att barnens kroppsliga och personliga integritet respekteras genom att

- Planera utbildningen, lärmiljö och undervisning utifrån att skapa en trygghet för barnen där respekt för deras kroppsliga och personliga integritet värdesätts. 2.3 Lpfö18 sid 7 senast 28 februari 2025.

2024-12-03

Expedieras till

Ingela Björk, SKIB AB

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regelbunden tillsyn, Solkattens förskola, SKIB AB, 2024
- Bilaga Regelbunden tillsyn, Solkattens förskola, SKIB AB, 2024

Paragrafen är justerad

2024-12-03

§ 61 2024.111 BUN

Kommunens revisorer granskar skolplikt och skolfrånvaro

Ärendebeskrivning

Under våren 2024 har KPMG på uppdrag av kommunens revisorer granskat barn- och ungdomsnämndens uppföljning av skolplikt och frånvaro i grundskola. Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och ungdomsnämnden har en tillräcklig kontroll och uppföljning av skolplikt och frånvaro i grundskola.

KPMG bedömer att barn- och ungdomsnämnden idag i allt väsentligt har en tillräcklig kontroll och uppföljning av skolplikt och frånvaro i grundskola. KPMG menar dock att det har funnits allvarliga brister i nämndens styrning, då nämnden inte har fattat beslut om skolpliktens upphörande på grund av varaktig vistelse i utomlands före mars månad 2024.

Utifrån resultatet av granskningen rekommenderar KPMG barn- och ungdomsnämnden att:

- tillse att noggranna överväganden inför delegation av ärenden görs mot bakgrund av kommunallagens reglering av delegation av beslutanderätt. (6 kap. 38 § KL)
- tillse att rektor anmäler till huvudman då utredning om frånvaro inleds. (7 kap. 19 a § SkoL)
- använda de medel som lagstiftaren ger hemkommunen så att barns rätt till grundläggande utbildning säkerställs vad avser föreläggande och föreläggande vid vite då barn, som omfattas av skolplikt, befinner sig utomlands. (7 kap. 23 § SkoL)
- i huvudmannens uppföljning av skolfrånvaro även analysera variationer i skolfrånvaro på enhetsnivå (4 kap. 3 § SkoL)

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 26 november 2024 lämnat följande yttrande:

Delegation av beslutsrätt

KPMG bedömer att beslut om skolpliktens upphörande är ett för individen ingripande beslut. Huruvida avgörandet kan delegeras eller inte utifrån 6 kap. 38 § KL avgör dock barn- och ungdomsnämnden efter noggranna överväganden. KPMG bedömer att barn- och ungdomsnämnden inte har gjort sådana noggranna överväganden inför beslut om delegation. Barn- och ungdomsnämnden delar inte revisionens bedömning. Delegering av beslutanderätt sker alltid efter noggranna överväganden vilket framgår av såväl beslutsunderlag som förvaltningens stödjande dokument. Frågan om beslut om skolpliktens upphörande till följd av varaktig vistelse i utlandet sker av tjänsteperson först när det finns tillräckliga underlag som styrker att så är fallet. I de intervjuer som ligger till grund för revisionens bedömning menade revisionens representant att Kommunallagens begränsningar av delegering vad gäller "ärenden som gäller myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt" ska förstås ur den enskildas perspektiv. Barn- och ungdomsförvaltningen påtalade dock under granskningens gång att frågan om principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska förstås ur kommunens perspektiv (se dom i HFD 2022 ref. 13). Att besluta om skolpliktens upphörande där det konstateras att eleven befinner sig i utlandet under en längre period bedöms inte vara av principiell

2024-12-03

beskaffenhet eller av större vikt för barn- och ungdomsnämnden, i synnerhet inte eftersom beslut sker först när det är finns underlag som styrker att så är fallet. I granskningsintervjuerna fördes resonemang från revisionens representant som ifrågasatte nämndens beslut att delegera beslutanderätten eftersom frågan om skolpliktens upphörande är myndighetsutövning mot enskild och som för den enskilda individen kan vara av större vikt.

Anmälan till huvudman

Barn- och ungdomsförvaltningen har vidtagit åtgärder så att nämnden kommer att erhålla information om när rektor inleder utredning om elevs frånvaro.

Beslut om föreläggande då barn, som omfattas av skolplikt, befinner sig utomlands

Sedan revisionen genomfördes har barn och ungdomsnämnden beslutat om två förelägganden med vite, varav ett tog sikte på skolpliktigt barn i utlandet. Inget vite är dock utfärdat eftersom respektive elev åter är i skolan.

Analysera variationer i skolfrånvaro på enhetsnivå i huvudmannens uppföljning av skolfrånvaro

I huvudmannens verksamhetsuppföljning görs analyser av likvärdigheten mellan huvudmannens skolenheter ur flera perspektiv, och då bland annat avseende elevernas frånvaro. Analyserna görs i syfte att se om det finns skillnader som inte kan förklaras av elevgruppens sammansättning, och i så fall behöver adresseras genom utvecklingsarbete på berörda enheter. Om skillnaderna istället beror på elevernas bakgrund aktualiseras frågan hur nämnden kan arbeta för att öka likvärdigheten mellan enheterna genom att på olika sätt kompensera för elevernas olika förutsättningar och behov.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut:

Barn- och ungdomsnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till kommunrevisorerna.

Expedieras till

KPMG

Kommunens revisorer

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar till revisionen angående granskning av kommunens uppföljning och kontroll av skolplikt och skolfrånvaro
- Granskning av kommunens uppföljning och kontroll av skolplikt och skolfrånvaro
- Missiv - Granskning av kommunens uppföljning och kontroll av skolplikt och skolfrånvaro
- Kommunens revisorer granskar skolplikt och skolfrånvaro

Paragrafen är justerad

2024-12-03

2024-12-03

§ 62 2024.151 BUN

Nämndinitiativ: Ny ersättningsmodell för lokalkostnader till fristående verksamhet, Socialdemokraterna**Ärendebeskrivning**

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 24-04-23 §31 om att ge barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med:

- förslag till beräkningsmodell för lokalkostnader som utgår ifrån att fristående verksamhet ska ersättas med deras faktiska lokalkostnader upp till ett tak av kommunens genomsnittliga lokalkostnader.

Förvaltningen har gjort en utredning som presenterar nuläge för hur ersättning av lokalkostnader till fristående huvudmän hanteras och beräknas och den rättsliga reglering som förvaltningen grundar det på. Utredningen ger en överblick över rättsläget och presentation av domar som ligger till grund för det ställningstagande som förvaltningen har utgått från. Ställningstagandet är att det är skolförordningens huvudregel som gäller vid ersättning av lokalkostnader. Enligt huvudregeln ska ersättning för lokalkostnader motsvara hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad per barn och elev i motsvarande verksamhet.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 26 november 2024 lämnat följande yttrande:

Nämndens uppdrag till förvaltningen utgår från antaganden om att en annan modell än hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad skulle minska ersättningen till fristående aktörer genom ett tak för lokalkostnaderna. Det finns flera domar som visar på att Skolförordningen inte ger utrymme för kommunen att genomföra en sådan beräkningsmodell. Förvaltningen bedömer utifrån genomförd utredning att det inte är möjligt att presentera en beräkningsmodell utifrån nämndens uppdrag som är förenlig med aktuell reglering av ersättning till fristående aktörer.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden fattar beslut enligt förvaltningens bedömning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ny ersättningsmodell för lokalkostnader till fristående huvudmän
- Ny ersättningsmodell för lokalkostnader till fristående huvudmän

Paragrafen är justerad

2024-12-03

§ 63 2024.377 BUN

Beslut om fjärrundervisning i modersmål, vietnamesiska

Ärendebeskrivning

Med fjärrundervisning avses i skollagen (SFS 2010:800) interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid.

Fjärrundervisning får enligt skollagen användas i grundskolan och anpassade grundskolan under vissa förutsättningar. Fjärrundervisning får anordnas i ämnet modersmål.

Fjärrundervisning får användas om det inte finns någon lärare inom huvudmannens skolenhet som uppfyller kraven på legitimation och behörighet och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan. När fjärrundervisning anordnas ska de elever som deltar i fjärrundervisning göra det i lokaler som skolenheten disponerar och det ska finnas en handledare närvarande.

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången. Beslutet ska anmälas till Skolinspektionen.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 26 november 2024 lämnat följande yttrande:

Enheten för nyanländas lärande har upprepade gånger försökt att rekrytera en modersmållärare i vietnamesiska utan att lyckas. Därför bedöms det som nödvändigt att anordna fjärrundervisning i ämnet på Noltorpsskolan F-3, Noltorpsskolan 4-6, Nalbyskolan och Kullingsbergsskolan. En lämplig lärare som kan genomföra undervisningen och handledare finns.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut:

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att använda fjärrundervisning i modersmål vietnamesiska på Noltorpsskolan F-3, Noltorpsskolan 4-6, Nalbyskolan och Kullingsbergsskolan enligt skollagen kap. 21 § 9 under vårterminen 2025.

Expedieras till

Helena Francois – enhetschef
Christian Jerhov – verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Fjärrundervisning i modersmål

Paragrafen är justerad

2024-12-03

§ 64 2024.376 BUN

Uppföljning av uppdrag från nämnd till förvaltning 2024

Ärendebeskrivning

Enligt barn- och ungdomsnämndens årsplanering följer en uppföljning av de uppdrag barn- och ungdomsnämnden gett förvaltningen under 2024 samt nuläge för tidigare initierade uppdrag.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 27 november 2024 lämnat följande yttrande:

Av redovisningen nedan framgår att pågående ärenden rör framtida förskol- och skolorganisation. Uppdrag rörande ersättningsmodell för lokalkostnader återrapporteras i december månad och återkoppling gällande uppdrag rörande utökade insatser för elever med låg eller ingen skolnärvaro planeras till våren 2025.

	Dnr	Uppdrag under 2024	Status Återrapportering
24-04-23	2024.151 BUN § 31	Nämndinitiativ: Ny ersättningsmodell för lokalkostnader till fristående verksamhet	Återrapporteras december 2024
24-06-11	2024.162 BUN § 46	Tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd, återremiss	Återrapporteras december 2024
20-11-24	2020.326 BUN § 95	Förstudie förskola Ingared	Uppdrag rörande tillfällig förskola upphävt 24-06-18.
24-09-17	2023.417 BUN § 60	Uppdrag att påbörja planering för utökade insatser för elever med låg eller ingen skolnärvaro.	Återrapporteras under 2025.

	Dnr	Uppdrag som inte återrapporterats under 2024	Status Återrapportering
19-11-26	2020.057 BUN	Framtida skolorganisation Alingsås Södra kommundel	Ingen återrapportering 2024 (<i>fortsätter</i>)
19-11-	2020.037	Framtida skolorganisation kommundel	Ingen återrapportering

2024-12-03

26	BUN	Bjärke	2024 (fortsätter)
19-11-26	2020.038 BUN	Framtida skolorganisation Långared	Ingen återsrapportering 2024 (fortsätter)
19-11-26	2020.257 BUN	Framtida skolorganisation Förskolor i centralorten	Ingen återsrapportering 2024 (fortsätter)
19-11-26	2020.256 BUN	Framtida skolorganisation F-6 skolor i centralorten	Ingen återsrapportering 2024 (fortsätter)
19-11-26	2020.011 BUN	Framtida skolorganisation 7-9 skolor i centralorten	Ingen återsrapportering 2024 (fortsätter)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Redovisningen godkänns.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppföljning av uppdrag från nämnd till förvaltning 2024

Paragrafen är justerad

2024-12-03

§ 65 2024.162 BUN

Tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd

Ärendebeskrivning

Enligt skollagens (2010:800) 3 kapitel ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. I utbildningen ska hänsyn också tas till elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Om en elev inte befaras komma att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven (enligt skollagens 3 kapitel) skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av skollagens 3 kapitel framgår vidare att om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska i dessa fall utarbetas för eleven. Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör men kan också ges i form av enskild undervisning eller i särskild undervisningsgrupp.

I ärendet redovisas omfattningen av det särskilda stödet som ges i Alingsås kommuns grundskolor årskurs 1 till 9 utifrån den statistik som årligen samlas in av Skolverket den 15 oktober.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 27 november 2024 lämnat följande yttrande:

Barn och ungdomsnämndens beslutade 2024-06-11 §46 att återremittera ärendet till förvaltningen för fortsatt beredning. Förvaltningen har med utgångspunkt i återremissen fördjupat uppföljningen avseende den statistik som redovisas. Förvaltningens yttrande är därför kompletterat med en bilaga i form av en rapport.

I huvudmannens verksamhetsuppföljning (dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå) för läsåret 2022/2023 ingår en strategi för ökad måluppfyllelse som benämns "Stärka undervisningens kvalitet och tillgänglighet". I arbetet med strategin ingår insatser som att bedriva ett kvalitetsarbete med fokus på undervisningens kvalitet och tillgänglig lärmiljö, arbete utifrån garantin för tidiga stödinsatser (Läsa/skriva/räkna-garantin), språkutvecklande arbetssätt och ett främjande och förebyggande barn- och elevhälsoarbete.

2024-12-03

Utifrån de insatser som beskrivs i huvudmannens verksamhetsuppföljning arbetar Barn- och ungdomsförvaltningen och skolenheterna med att skapa en tillgänglig utbildning där eleverna ska kunna ges individanpassad ledning och stimulans och vid behov ges stöd i form av extra anpassningar. Insatserna syftar till att långsiktigt minska behoven av särskilt stöd.

Sammantaget görs bedömningen att arbetet med insatser inom strategin "Stärka undervisningens kvalitet och tillgänglighet" behöver fortgå och fortsatt följas upp inom ramen för skolenheternas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Nuläge särskilt stöd

Komplett statistik för perioden 2017/2018 till och med 2023/2024 uppdelad per kön och med jämförelser med riket redovisas i Bilaga – statistik särskilt stöd, grundskola 2024.

Särskilt stöd till elever i förskoleklass redovisas inte i ärendet beroende på avsaknaden av möjligheter att göra jämförelser med riket, då den nationella statistiken endast innehåller statistik för elever i grundskolans årskurs 1 till 9. Beslut om särskilt stöd i förskoleklassen är dock ganska ovanligt.

Åtgärdsprogram

Andelen elever med särskilt stöd (beräknat utifrån antalet upprättade åtgärdsprogram) i Alingsås kommuns grundskolor läsåret 2023/2024 var 6,0 procent. Nivån, och även skillnaden i andel mellan flickor och pojkar, är jämförbara med nivåerna för riket där 6,2 procent av eleverna hade ett upprättat åtgärdsprogram. Det är fler pojkar än flickor som har beslut om åtgärdsprogram. Andelen elever i Alingsås kommun som har upprättade åtgärdsprogram är något lägre jämfört med de närmast föregående åren, framförallt är det en lägre andel pojkar som har åtgärdsprogram än tidigare.

Enskild undervisning eller särskild undervisningsgrupp

Andelen elever som ges stöd i form av enskild undervisning eller i särskild undervisningsgrupp är högre i Alingsås kommuns grundskolor (3,4 procent) än i riket som helhet (2,2 procent). Skillnaden utgörs främst av att fler elever i Alingsås kommun ges stöd i särskild undervisningsgrupp än i riket. Det är fler pojkar än flickor som har beslut om särskild undervisningsgrupp i Alingsås kommun. Andelen elever som ges enskild undervisning är lägre än i riket.

Andelen elever som ges stöd i form av enskild undervisning eller i särskild undervisningsgrupp i Alingsås kommun har ökat över tid medan den varit relativt oförändrad i riket som helhet.

Anpassad studiegång

Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) göras. Den anpassade studiegången ska utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (skollagen 3 kapitel).

2024-12-03

En elev kan ha beslut om enskild undervisning eller placering i särskild undervisningsgrupp samtidigt som eleven har beslut om anpassad studiegång, något som är tämligen vanligt förekommande.

Även andelen elever som har anpassad studiegång ökar över tid och är högre i Alingsås kommuns grundskolor (2,7 procent) än i riket som helhet (1,4 procent). Det är fler pojkar än flickor som har beslut om anpassad studiegång i Alingsås kommun, på samma sätt som i riket som helhet.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Redovisningen godkänns

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd
- Bilaga Tillgängliga lärmiljöer och särskilt stöd - svar på återremiss

Paragrafen är justerad